

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-743/15-L

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola Velké Hamry, Školní 541 – příspěvková organizace
Sídlo	Školní 541, 468 45 Velké Hamry
E-mail školy	zsv.hamry@volny.cz
IČ	72 743 476
Identifikátor	600 078 507
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Zdeňkou Juklovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Obec Velké Hamry
Místo inspekční činnosti	Školní 541, Velké Hamry
Termín inspekční činnosti	1. – 4. prosinec 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

- Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále školský zákon).
- Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu základního vzdělávání (dále „ŠVP“) s právními předpisy a s Rámcovým vzdělávacím programem (dále „RVP“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech RVP.
- Tematická inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona zaměřená na vzdělávání v globálních a rozvojových a tématech a tématech etické výchovy.
- Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu školní družiny (dále „ŠVP ŠD“) podle § 5 odst. 2 školského zákona.

Charakteristika

Plně organizovaná Základní škola Velké Hamry, Školní 541 – příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy s kapacitou 450 žáků, školní družiny (dále „ŠD“) s kapacitou 62 účastníků a školní jídelny (dále „ŠJ“). Leží mimo hlavní komunikaci v rozlehlých prostorách čtyř spojených pavilonů a v jednom samostatném, kde je umístěna ŠD a ŠJ. Je dopravně dostupná pro dojíždějící žáky ze spádových obcí. Není bezbariérová. Škola disponuje kromě dvou tělocvičen také plaveckým bazénem, který je přístupný i veřejnosti.

Naplněnost školy se v uplynulých letech pohybovala nad polovinou své kapacity, v době inspekce dosahovala 57 %, ŠD ve dvou odděleních 97 %. Výuku zajišťuje 22 pedagogických pracovníků včetně ředitelky, zástupkyně ředitelky a tří vychovatelek ŠD, z nichž dvě zastávají ve škole také funkci asistenta pedagoga pro žáky sociálně znevýhodněné. Škola zajišťuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „ŠVP“) s různým druhem postižení, z evidovaných 25 v letošním školním roce pracuje s 15 podle individuálního vzdělávacího plánu. S jedním z nich i za pomoci asistenta pedagoga. Na školu dochází speciální pedagog. Škola vzdělává tři žáky s odlišným mateřským jazykem, mimořádně nadané nevykazuje.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Během posledních šesti let prošla škola rekonstrukcemi bazénu, sociálního zařízení a některých učeben. Každým rokem dochází k obnově dvou kmenových tříd. Výrazným finančním nákladem je vytápění rozsáhlých prosklených prostor, škola má v plánu tuto energetickou náročnost zmírnit částečným vyzděním prosklených ploch. Rekonstrukce ŠJ přispěla k zlepšení prostředí pro stravování žáků i zaměstnanců. Jídelničky s nabídkou převážně klasických druhů pokrmů a možnost výběru ze dvou jídel podporují vytváření zdravých stravovacích návyků. Výživové dávky jsou plněny a rozsah jídel, finanční normativy a cena oběda jsou v souladu s vyhláškou o školním stravování.

K výuce slouží kmenové a odborné učebny. Vhodné podmínky pro tělesnou výchovu zajišťují velká a malá tělocvična, školní hřiště a často využívaný bazén. ŠD pracuje v nedávno rekonstruovaných samostatných prostorách, zároveň využívá venkovní prostory s novými hracími prvky, tělocvičnu i bazén.

Materiální zázemí pro výuku žáků i činnost ŠD je dostatečné a dle plánování, potřeb a možností je obnovováno a rozšiřováno. Díky projektu EU Peníze školám byla nově vybavena počítačová učebna s 28 počítači a zároveň zakoupeny dvě interaktivní tabule. Škola počítá s dalším rozšířením interaktivní techniky a zlepšením kvality připojení na internet.

Vzdělávací nabídku ŠVP doplňují školní a mimoškolní aktivity a nabízené zájmové kroužky. Druhým cizím jazykem je němčina. Činnost ŠD navazuje na práci školy, pracuje dle svého ŠVP převážně formou spontánních činností. Škola je zapojena do projektů Ovoce do škol, Mléko do škol, Zdravý styl a dopravní výchova.

Koncepční a plánovité řízení školy vychází z dlouhodobého strategického záměru. Směřuje na vylepšování celkových podmínek pro vzdělávání, na podporu zdravého přístupu k životu, k inkluzivnímu vzdělávání a bližší kooperaci s rodičovskou veřejností. Záměrem ředitelky je do konce tohoto školního roku aktualizace a novelizace povinné dokumentace.

Stanovená organizační struktura je přehledná, přidělené kompetence jsou funkční. Personální podmínky školy jsou na dobré úrovni. Pedagogický sbor splňuje odbornou kvalifikovanost, zastoupení mají i pedagogické pracovnice s odbornou kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči, kterou škola nabízí. Výchovná poradkyně a koordinátorka ŠVP splňují specializační studium k výkonu těchto činností. Další vzdělávání pedagogů je ředitelkou systematicky podporováno.

Integraci žáků se SVP je věnována značná pozornost. Výrazným pozitivem je individuální práce speciálního pedagoga současně s logopedickou péčí. Logopedickou a dyslektickou nápravu zajišťují i vyučující s rozšiřujícím odborným vzděláním. Asistenti pedagoga zajišťují péči i o sociálně znevýhodněné žáky. Součástí práce výchovné poradkyně je poskytování konzultací v otázkách profesního poradenství, kde spolupráce s integrovanými středními školami přináší i praktické seznámení žáků s učebními obory.

Škola má zpracovaný minimální preventivní program, který má vést k pozitivní změně klimatu školy i tříd. Tematika prevence prolíná vzdělávacím procesem, doplňující jsou besedy, přednášky, spolupráce s odborníky a nabídka volnočasové zájmové činnosti. Podporující je probíhající dotační program MŠMT „Už víme, co nám hrozí“. Aktuální problémy řeší vedení školy spolu s výchovnou poradkyní i metodičkou prevence. Dle potřeby se obrací o pomoc na odborníky. K dispozici je ve škole schránka důvěry.

Základní finanční prostředky škola získává ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Dalšími zdroji je stravné, úplata za zájmové vzdělávání a výnosy z hospodářské činnosti. Velkým přínosem je projektová činnost a využití grantů. Využit byl rozvojový program na financování asistenta pedagoga, prevenci rizikového chování a účelový sponzorský dar pro stravování žáků se sociálním znevýhodněním. Přínosem byly i finanční granty od KÚLK na volnočasové aktivity, vybavení sportovním náčiním, třídění odpadů a primární prevenci. Zapojení do projektu EU peníze školám a projektu „Učíme digitálně“ přineslo obnovu a rozšíření interaktivní techniky a vzdělávacích programů, podpořilo další vzdělávání pedagogů a získání učitelských tabletů. Zřizovatel se podílí i na dofinancování projektů tam, kde je to nutné.

Škola má vhodné prostorové, materiální, finanční i personální podmínky. Velkou pozornost věnuje inkluzivnímu vzdělávání. Řízení školy má jasný koncepční záměr zlepšování podmínek k výchově a vzdělávání žáků. Kladem je snaha o získávání dalších finančních prostředků i za podpory zřizovatele a jejich účelné využití.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Vzdělávání žáků probíhalo v klidné a vstřícné atmosféře, hodiny byly pedagogicky zvládnuté. Dodržování nastavených pravidel se promítalo do příznivého klimatu ve třídách.

Výuka byla vedena převážně frontálním způsobem s využitím řízeného rozhovoru. Na prvním stupni učitelky využily více variant metod a forem práce a adekvátní střídání činností. Na druhém stupni převažovaly tradiční metody, bez širšího zapojení žáků. Chyběl prostor pro aktivní spoluúčast žáků na vyučování. Bylo voleno průměrné tempo práce s individuální pomocí slabším žákům, podpora nadaných žáků nebyla patrná. Učitelé respektovali individuální handicap a potřeby žáků se SVP.

Vyučující koordinovali práci žáků, práce ve dvojici či samostatná práce byla volena za účelem upevnění dovedností a znalostí probíraného učiva. Interaktivní technika byla k dispozici pouze v odborné učebně, v hodině byla využita k výkladu probírané látky.

Žáci plnili aktivně zadané úkoly, v menší míře byli vedeni k vlastní úvaze a vyvozování závěrů vhodně volenými otázkami učitele. Kladem bylo časté spojení s praxí na základě zkušeností žáků, rozvíjení jejich finanční gramotnosti a podpora čtenářské gramotnosti v hodině čtenářských dílen. Na žáky byly kladeny přiměřené nároky, hodnocení mělo regulativní funkci respektující individualitu žáků. Klasifikace známkou byla zdůvodňována. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků nebylo využíváno.

Vlastní činnost ŠD je na dobré úrovni, nabídkou aktivit motivuje žáky ke smysluplnému využití volného času. Realizuje zájmovou a odpočinkovou činnost. U žáků je podporována odpovědnost za svou práci.

Převládala frontální výuka, žáci byli zapojováni převážně řízeným rozhovorem. Výuka na prvním stupni zaznamenala více využití vhodných forem práce k procvičování učiva, na druhém stupni má volba metod směřovaných k aktivní práci žáků velké rezervy. Výrazná byla podpora čtenářské gramotnosti. Prostor ke zlepšení se nabízí v zařazení sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků a v širším využití aktivizujících metod výuky.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola se prezentuje na veřejnosti prostřednictvím webových stránek, vývěsky na náměstí a příležitostně v občasníku městského úřadu. Pořádá Den otevřených dveří a účastní se na akcích pro veřejnost.

Nová ředitelka si stanovila svůj strategický směr vývoje školy, který se snaží postupně realizovat. Škola se zapojuje do projektů, které jsou výraznou pomocí nejen finanční, ale i podporou uskutečnění vytyčených cílů jako je inkluze, primární prevence, otevření školy veřejnosti, podpora etické a environmentální výchovy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zabezpečováno z velké části díky úspěšným projektům. Zapojením do rozvojových programů se podařilo na školu získat speciálního pedagoga a asistenty pedagoga. Cílem je získat finanční podporu na jejich trvalé působení a zvýšit počet asistentů pedagoga v rámci inkluzivního vzdělávání.

Etická výchova je prostoupena vzdělávacím procesem a pravidelně začleňována podle aktuální potřeby a situace. Ke kvalitě této výuky přispělo zapojení v rozvojovém programu na podporu implementace etické výchovy do vzdělávání, kdy dvě vyučující absolvovaly kurz, a všichni pedagogičtí pracovníci prošli školením k této problematice.

Škola se cíleně zaměřuje na ekologickou výchovu zapojením do projektu „Třídíme ve škole, třídíme doma“, organizovaným sběrem papíru, sběrem plastových lahví, projektovým dnem „Den Země“. Jednotlivá ekologická témata jsou zařazována do výuky. Přispěním je také účast v projektech zaměřených na zdravý životní styl a dopravní výchovu a na experimentální výuku přírodních věd.

Významný podíl na posílení čtenářské gramotnosti má zapojení do grantového programu „Výzva 56“ v oblasti „Čtenářských dílen“, který umožňuje nákup nových knih a účinnou motivaci žáků ke čtení. Podporu technické a jazykové výuky zajišťuje účast v operačním programu „Výzva 57“.

Výsledky svých žáků škola pravidelně sleduje. S vyznamenáním prospívá okolo 50 % žáků, hlavně na prvním stupni. Přibližně tři procenta je neprospívajících žáků. Převážná část žáků odchází dále do středních odborných škol. Škola vyhodnocuje eventuelní žáky s riziky neúspěšnosti a dle situace jim poskytuje pomoc. Okamžitým řešením

problémových situací se snaží eliminovat vážnější projevy sociálně patologických jevů včetně záškoláctví. Udělování nejvyšších kázeňských opatření klesá. Talentovaní žáci se zúčastňují soutěží a olympiád na okresní i krajské úrovni. V celostátní soutěži v kampani „Česko sportuje“ obdržela škola stříbrnou medaili.

Podmínky k zajištění BOZ jsou stanoveny ve školním řádu, ve vnitřním řádu ŠD a v provozních rádech odborných pracoven. Poučení žáků o bezpečnosti je prováděno na začátku školního roku a předchází následným činnostem ve škole i ŠD. Bezpečnost strážníků při poskytování stravování je plně zajištěna.

V oblasti primární prevence je podporující spolupráce s „Majákem“ a s městskou policií. Daří se spolupráce s odborníky v oblasti péče o žáky se SVP a v práci s klimatem tříd. Kooperace školy se zřizovatelem je významná i v rámci koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám, kde je škola členem projektu, jehož garantem je Úřad vlády ČR. Nově navázaná spolupráce se ZŠ Desná nabízí výměnu zkušeností se čtenářskými dílnami. Za účelem návaznosti ŠVP při přechodu žáků z prvního stupně je fungující součinnost s ostatními školami. Spolupráce s místními sportovními a volnočasovými kluby umožňuje vhodnou nabídku mimoškolní činnosti. Sdružení rodičů a přátel školy finančně podporuje některé školní akce. Přínosem je spolupráce s městskou knihovnou, kde se v posledních letech koná „pasování na čtenáře“ žáků 1. ročníků. Funkční je součinnost se školskou radou. Zákonné zástupce škola pravidelně informuje o výsledcích vzdělávání žáků a o aktivitách školy. Ředitelkou zavedená „rodičovská kavárna“ by měla napomoci většímu včlenění rodičů do života školy. Společné akce s okolními mateřskými školami a pravidelně realizovaná návštěva místní mateřské školy v 1. ročnících školy usnadňují přechod dětí do základního vzdělávání.

Znalosti a dovednosti žáků jsou na požadované úrovni, aktivity školy podporují jejich všestranný rozvoj. Bezpečnost žáků je zajišťována. Důležitá je spolupráce se zřizovatelem. Směřování školy k inkluzivnímu vzdělávání je patrné. Velká pozornost je věnovaná primární prevenci. Etická výchova i pozornost globálním a rozvojovým tématům má své důležité místo. Všestranně přínosná je úspěšnost školy v projektové činnosti. Úsilí nové paní ředitelky o zlepšování podmínek pro vzdělávání je evidentní.

Závěry

- a) **Pozitivem školy je výrazné zlepšení podmínek ke vzdělávání a aktivní přístup vedení školy ke změnám. Kladem je plná odborná kvalifikovanost pedagogického sboru. Žákům se SVP věnuje škola náležitou pozornost i formou zajištění speciálního pedagoga a asistentů pedagoga. Velkým přínosem školy je podporující projektová činnost.**
- b) **Slabší stránkou jsou rezervy ve využití sebehodnocení žáků, volba metod umožňující vyšší aktivní spoluúčast žáků a malé vybavení tříd moderní technologií.**
- c) **ČŠI doporučuje sjednotit názvy předmětů v učebním plánu ŠVP s praxí a ve všech dokumentech a aktualizovat ŠVP nejdéle ke konci školního roku. Zařazovat aktivizující metody a formy práce vedoucí k činnostnímu učení a zapojení žáků do výuky. Využívat sebehodnocení a sebereflexi žáků. Věnovat pozornost učebnicím anglického jazyka na prvním stupni k zajištění možnosti využití vyšší variability forem práce pro komunikaci v cizím jazyce.**

- d) Od data poslední inspekce došlo po neustálých změnách k nástupu ředitelky do funkce k 1. 7. 2015. Ke zlepšení celkových podmínek pro vzdělávání přispěla rekonstrukce školního bazénu, sociálního zařízení, školní jídelny, školní družiny, školních dílen, učebny s interaktivní tabulí, počítačové učebny a postupně kmenových učeben. Zřízeny byly pozice asistentů pedagoga a uzavřena dohoda se školním speciálním pedagogem od října 2015 na dva dny v týdnu práce ve škole.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina s účinností od 1. 1. 2015
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení <http://rejskol.msmt.cz> ze dne 11. 11. 2015
3. Jmenování ředitelky školy a vedoucí pracovní místo s účinností od 1. 7. 2015 na dobu určitou maximálně do 30. 6. 2019
4. Minimální preventivní program školní rok 2015/2016 ze dne 23. 9. 2015
5. Strategický plán rozvoje 2015 – 2023
6. Organizační řád školy s platností od 1. 1. 2015
7. Školní řád s platností od 1. 9. 2014, Řády odborných učeben
8. Vnitřní řád školní jídelny ze dne 1. 9. 2014
9. Vnitřní řád školní družiny ze dne 1. 9. 2015
10. Kniha úrazů vedená od roku 2007
11. Plán práce výchovného poradce 2015/2016 ze dne 5. 9. 2015
12. Zápisy z pedagogických rad za poslední tři roky
13. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2015/2016 s účinností od 1. 9. 2015
14. Plán vzdělávání pracovníků na školní rok 2015/2016
15. Individuální vzdělávací plány – 15 žáků
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2012/2013, 2013/ 2014, 2014/2015
17. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 31. 8. 2007
18. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 31. 8. 2007
19. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
20. Třídní knihy základní školy a školní družiny na školní rok 2015/2016
21. Žákovské knížky školní rok 2015/2016
22. Rozvrh hodin na školní rok 2015/2016
23. Třídní výkazy a katalogové listy
24. Výkaz zisku a ztráty k 31. 12. 2012, k 31. 12. 2013, k 31. 12. 2014
25. Přehled vybraných účelových dotací v roce 2012, 2013 a 2014
26. Finanční vypořádání dotací rok 2012, 2013 a 2014
27. Hlavní kniha účetnictví 12/2012, 12/2013 a 12/2014
28. Organizační směrnice č. 01/ZŠ – organizace BOZP
29. Pravidla chování ve školním bazénu, bez data účinnosti
30. Směrnice k prevenci šikany ze dne 10. 2. 2009
31. Směrnice – bezpečnostní pokyn k realizaci školních výletů ze dne 1. 1. 2007
32. Výkaz o činnosti zařízení školního stravování k 31. 10. 2015 ze dne 10. 11. 2015
33. Školní jídelna – provozní řád, součást Řád školní jídelny (bez data)
34. Spotřební koše potravin – leden až listopad 2015
35. Jídelní lístky – leden až prosinec 2015 ke dni inspekční činnosti
36. Výkaz o základní škole M3

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce Masarykova 28, 460 01 Liberec 1, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.l@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Libereckém inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Mgr. Věra Hessová, školní inspektorka

Mgr. Věra Hessová v. r.

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Čermáková v. r.

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

Bc. Irina Kopčanová v. r.

V Liberci dne 21. 12. 2015

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Ing. Zdeňka Juklová, ředitelka školy

Ing. Zdeňka Juklová v. r.

Ve Velkých Hamrech dne 29. 12. 2015